

**Asif Atanın - İnam Atanın
Mütləqə İnam Ocağı
Günev Atalının anasının Anım Törənində
deyilmiş fikirlər**

Ocaq Günsırası ilə Od Ayının (iyul) 16-da Atagün Elində (Beyləqan rayonu) Asif Atanın Mütləqə İnam Ocağı Günev Atalının anasına “Anım Törəni” keçirdi.

Günev Atalı: ...Bayaq Məcid qardaşımız (Törənə qatılanlardan bir nəfər – G.A.) sual verdi ki, bəs molla hanı? Elə ordan başlamaq istəyirəm. Bizim bir millət olaraq haqqımız var ki, öz gələnk-görənəklərimizi, (adət-ənənələrimizi) özümüyümüz əsasında quraq. Bu gün ananın ildönümünü – Anım Törənini keçiririk. Burada milli varolma yönündə, insani-bəşəri yöndə söz deyəcəyik. Zaman-zaman özümüzü yadlıqların əlinə vermişik, yaxamız yadların əlində olubdur. Gələnk-görənəklərimizə, məişətimizə, geyimimizə, adımıza, abemizə giriblər. Özümüzə qarşı çevrilmişik. Bu gün artıq özümləşmə üçün çalışmalıyıq. İndi istəyirəm Ocağımızın Yüklümlüsü, uca qardaşım Soylu Atalını dinləyək. Buyur qardaş.

Soylu Atalı: Ürəyinizdə Ata Günəşi olsun, saygılı soydaşlar.

Öncə sizə bizim istəklərimizin yönü haqqında bir neçə söz demək istəyirəm. Nədən? Bunun bilinməsi olduqca vacibdir. İlk dəfə Asif Ata adını eşidəndə İnstitut öyrəncisi idim. Bizimlə onun görüşünü hazırlamışdılar. Giriş qapısına çağırış elanı asmışdılar. O vaxt bunu görəndə Asif Atanın şəklinə baxıb pis qarşılıq vermişdim. Nədən irəli gəlirdi bu? Çox sonralar anladım. Mən əslən Azərbaycanın parçalanmış, paralanmış torpaqlarından biri olan Borçalıdanam. Biz Borçalıda yad mədəniyyətin – gürcü mədəniyyətinin basqısı altında olmuşuq. Gürcü basqısı erməni basqısından daha pisdür. Çox şovinistdirlər, eqoistdirlər. Bu gün də Borçalıda toponimlərimizin adlarının dəyişilməsini gerçəkləşdirirlər. Bizim milli abidələrimizi ləğv edirlər, hər birinin yerində xaç qururlar. Yel dağı deyilən bir yer var, tarixi adı Yıl dağı olub, bu Yıl dağının yanından keçəndə Lök Dərəsinin insanları nəzir atırlar. Bir sözlə, oranı ziyarət yeri kimi qəbul edirlər. Ordakı azərbaycanlıların öz vətəninə şüurunun bağlanmaması üçün, mənlüyümüzün Borçalıya bağlanmaması üçün həmin dağın başına yol çəkib xaç asıblar. Təkcə 20-ci yüzildə 5 dəfə Borçalıdan borçalıları qovublar. Çalışsınlar ki, orada aydın qalması. Əli qələm tutan, ağılı, düşüncəsi söz tutan adam qalması ki, sabah vətəninə yönəlik umacaqları ola bilər. Ona görə də daim orda elə hallar yaradıblar, qovublar. Sonuncu dəfə 90-cı illərdə belə bir şey oldu, çox insanlarımız oranı boşaltdılar, gəldilər. Hədəf nədir? Hədəf təkcə Borçalı ilə bağlı deyil. Azərbaycanın bütün bölgələri ilə bağlı olubdur tarixən. Siz bilirsiniz ki, Azərbaycan ən çox bölünmüş, parçalanmış bir ölkədir. Azərbaycan qədər bölünən ikinci bir xalq, ikinci bir ölkə yoxdur. Ancaq Azərbaycan qədər də, bəşəriyyətə dəyər verən ikinci bir xalq yoxdur. Baxın, bu qədər zəngin dəyərləri olan, zəngin gələnkələri olan bir xalq neçə yerə bölünüb. Güney Azərbaycanımız, bilirsiniz, Azərbaycanın əsas hissəsidir. Ermənistan deyilən coğrafiya bütünlüklə, bilirsiniz, Azərbaycan torpaqlarıdır – Göyçə, Zəngəzur, Zəngibasar, Qaraqoyunlu, İrəvan, Dağ Borçalı... Sonra, Dəmirqapı, Borçalı, Təbriz...

Baxın, bunların parçalanmasına nədən nə olub? – Biz öz milli kimliyimizi bilməmişik. Biz öz dəyərlərimiz üstə yaşamamışıq, hardasa 1400 ildir. Dəyərlərimiz üstə yaşamamağımız gətirib ona çıxarı ki, mədəniyyəti itiririk. Xalqı bir-birinə bağlayan mədəniyyətdir axı. Xalqı bir-birinə bağlayan dəyərdür axı. Əgər bizim ortaq bir dəyərimiz olmasa, ortaq bir sevgimiz olmasa, onda bir-birimizə yaxın gələ bilmərik, millət olaraq bir araya gələ bilmərik. Yəni bizim varlığını sürdüren məsələlər var. Tarixdə buna qarşı çıxıblar. Asif Ata bunların hamısını öyrənib. O, Moskvada təhsil alıb. Deyir dünyanın mədəniyyətini, tarixini, ədəbiyyatını öyrəndim. Ancaq heç yerdə öz vətənimin adına rast gəlmədim. Milli qeyrəti olan gənc bir öyrəncini sovetlər vaxtı bu məsələ rahatsız edib. Doğrudanmı Azərbaycanın adı dünya tarixinə layiq deyil?! Sonra başlayıb Azərbaycanla bağlı öyrənməyə. Öyrənir, bu qərara gəlir ki, Azərbaycan dünyanın ən böyük xalqıdır və ən fəlakətli xalqıdır. Ən böyük xalqıdır niyə? O bir dəyər sistemi yaradıb – Azərbaycanımız-Azərbaycanlığımız. Bu sistemdə vurğulayır ki, Azərbaycan bəşəriyyətə ilk peyğəmbər verən xalqdır. Zərdüştü Azərbaycan verib. Zərdüştün ideyaları dünyanın gözəlliyinə qulluq

eləyən ideyalar olub. Baxmayaraq ki, Asif Ata özü Zərdüştcü deyil, onu təkrar eləmir. Sadəcə olaraq biz öz keçmişimizdə xalqın yaratdığı dəyərlərin önəmini bilməliyik, öyrənməliyik. Onun yaxşı nəyi varsa, sabaha gedir. Deyək ki, köhnəlmiş, bu günə uyğun olmayan nələrsə tarixdə qalır. Zərdüştcü insana deyirdi sən içəridəm dəyişməlisən, insanlaşmalısən. Əgər bu olmasa, onda nə edirsən et, dünya haqqında fikir müsbət yön almayacaq. Dünya heç vaxt sənə yar olmayacaq. Dünya gözündən düşəcək.

Zərdüştcüdən sonrakı dini dünyabaxışlar ondan çox bəhrələnilər. Ancaq onu inkar edəblər.

Bilirsiniz ki, Azərbaycanda bir çox təriqətlər var – vahabilik, nurçuluq, şiə, sünni... Hamısı da Azərbaycana qarşıdır. Burada bu haqda geniş danışmayacağıq.

Biz Azərbaycanın işıqçılıq mahiyyətindən danışanda elə bilirlər, bu, nurçuluqdur. Nurçuluq deyil! Azərbaycanın mahiyyəti işıqçılıqdır. Mənəvi işıqçılıq ideyasıdır. Həmin mənəvi işıqçılığın tələblərindən bəhrələnilirdilər, ancaq o işıqçılığı ərəb dünyagörüşündə iblisə tay tuturdular. Baxın, iblisi od lisanında göstərilər. İblis atəşdir, yandırır, yaxır, kül eləyir. Qərq eləyir hər yeri. Ancaq Zərdüştcüdə od işıq anlamı daşıyırdı. O deyirdi ki, Od çirk götürmür, çirki yandırır və işıqlandırır. Mənəvi işıqçılıq ideyası idi. Məyər biz Günəşin başqa çalarlarını görmürük mü? Biz Günəşə həyat kimi baxırıq. Ancaq Günəşin işığına bəlli araya qədər yaxınlaşsaq, yandırır külə döndərər. Yəni işığın, odun yandırır kül eləmək mənasını götürmək, bunu qana-qadaya tən tutmaq, doğrudan da, bizim babalarımıza xəyanət idi. Bizim babalarımızın qəbul elədiyi mənəvi işıqçılıq ideyası xəyanət olub.

Dədə Qorqudumuz olub. Böyük dəyərdir bu. Dədə Qorquddə ağsaqqallıq özünün zirvəsinə çatmışdı. Böyük vardı, kiçik vardı, hər kəsin yeri bilinirdi. Ağsaqqal öyüd verirdi, yol göstərirdi, ad qoyurdu. Hünər göstərənə, qeyrət göstərənə, ləyaqət göstərənə ad qoyurdu. O adla tanınırdı. Bu gün bizim adlarımız bəlli deyil. Nə ad gəldi balalarımıza qoyuruq.

Bir şeyi xatırlatmaq istəyirəm, biləsiniz ki, biz, Asif Atanın davamçıları olaraq, heç bir xalqa qarşı deyilik. Çünki biz bəşəri sevgiyə irəli dururuq. Xalqlara qarşı deyilik. Məsələn, mən ingilis xalqına qarşı deyiləm. Bəs qədər basın yayınlarda yazılarla çıxış etmişəm. İngilis siyasətini kəskin tənqid edirəm. İngilis siyasəti ayrı şeydir, ingilis xalqı ayrı şey. Bu gün Rusiya imperiyası bizə qarşı pozuculuğundan əl çəkmir, ancaq biz rus xalqına qarşı deyilik. Mən Tolstoyla bağlı əsərlər yazmışam. Tolstoyu sevirəm. Yəni xalqlara qarşı olmaq olmaz. Ancaq dövlətlər başqa xalqlara qarşı assimilyasiya, əritmə yolu tutur. Mədəniyyətini sıxışdırmaq, basqı altına almaq, imperiyasının içərisinə almaq xətti tutur. Sonucda xalqın bütün keyfiyyətləri itirilir. Bu ayrı məsələdir.

Ona görə biz vurğu eləyirik, Dədə Qorquddan - ağsaqqallıq gələniyimizdən sonra ağsaqqallığımız, dediyim kimi, öz mənasını itirdi.

İndi ad qoyma məsələsinə gəlirəm. Elə adlar qoyuruq ki, heç bir mənə daşımır. Adlarımız ərəb-fars adlarıdır. Niyə qoyuruq bunları? 500 ildən sonra kim sübut edə biləcək ki, Beyləqan Azərbaycan torpağı olub, əgər özümləşməsək? Hansı tarixçi durub uçqunların altından sübut eləməyə çalışacaq ki, burda azərbaycanlılar olub. Bir nəfər azərbaycanlı göstərin ki, onun adı, soyadı, ata adı türkcədir. Biz sovinist deyilik. Xalqların mədəniyyətini, bir-birindən bəhrələnməsini də istəyirik, kimdə yaxşı nə varsa, görüb-götürmək, öyrənmək... Bir var, kiminsə yaxşı bir cəhətini götürüb öyrənmək, bir də var, özünükindən əl çəkmək, onu götürüb yamsılamaq. Yamsılayanda adam onun köləsinə çevrilir. Burda oturan kişilərin hərəsinin özünəxaslığı var. Heç kim heç kimin kölgəsi deyil. Ancaq bir an təsəvvür edin ki, kimsə başqasını yamsılayır. Onda özünün varlığı bilinmir.

Güney Azərbaycanda insanlarımız öz doğduğuna ad qoya bilmir. Siyahı var. O siyahıdan seçməlisən. Mütləq fars adı qoymalısan. 200 ildir orda azərbaycanlıların üzərində özgələşdirmə işi (assimilyasiya) gedir. İnsanlarımıza yeridirlər ki, siz farsdan dönməsiniz. İllər öncə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının bir alimi ilə kəskin mübahisə etmişəm ki, sən 200 dollara görə Azərbaycanın ləyaqətini ayaqlar altına atırsan. O, Azərbaycana qarşı yazı yazmışdı. Görünür ki, Azərbaycana qarşıdır, ancaq ağılı olan başa düşür ki, bu, İranın diqtəsi ilə olan bir yazı idi. Mənə dedi ki, neyləyim, mənə ayda 150 manat maaş verirlər, ancaq təkcə bu yazıya görə 200 dollar pul verdilər. Baxın, bunu alim deyirdi, mənim əzizlərim. Yaxşı, onda bu xalqa kim yiyəlik edəcək?! Onun dəyərlərinə, mənliyinə kim yiyə duracaq?!

Bu xalqın mənliyinə yiyə durmaq istəyəni təqib edirlər, söyürlər, təhqir edirlər. Bizim böyük şəxsiyyətlərimiz kimi. Onu siz də bilirsiniz. Dərisi soyulanlarımız kimi. Babəkimizi sümük-sümük doğradılar. Heç kim tarixi doğru araşdırmır. Bugünkü gənclik də oxumur. Hərənin əlində bir telefon var. Gəncliyə başa salmaq olmur ki, sənin millətin kimdir, sən kimsən. O Babək ki, millətin namusu, şərəfi uğrunda ayağa durdu, onu Azərbaycan gəncliyi bilmir.

Abbasilər xilafəti Azərbaycanı işğal eləyəndən sonra şərt qoymuşdular. Azərbaycanın o çağlarda Tanrıçılıq dini vardı. Deyirdilər biz sizin dininizə dəymirik. Bir şərtlə: xərac verməlisiniz. Cizyə ödəməlisiniz. Çox ağır vergilər idi. Üçüncü, hamınızdan dönə-dönə üzr istəyirəm, hər bir ərəb əsgərini bir gün, bir gecə olmaqla evinizdə saxlamalısınız. Onda azərbaycanlılar namusunu qorumaq üçün, kütləvi şəkildə, onların gətirdiyi dünyabaxışı qəbul etməyə başladılar. Ancaq buna baxmayaraq, ərəblər əl çəkmədilər. Azərbaycan çox verimli torpaqdır. Onların siyasəti belə idi: bu torpağı ərəb feodallarının ələ keçirməsi üçün Azərbaycan qızlarından ərəb oğulları doğulmalıdır, onlar böyüyəndə Azərbaycanın yiyəsi

olsunlar. Namusumuza əl atırdılar. Qızlarımızı, gəlinlərimizi mənimsəyirdilər. Hürremidinlər Hərəkatı, başında Babək, onda ayağa durdu. Axırda, xəyanət sonucunda, Babəki ələ keçirib diri-diri doğradılar. Sonra nə baş verdi? Ərəb saraylarında tarixçilərə göstəriş verdilər, Babəki təhqir etdilər, böhtanladılar. Zındıqdır, atası bəlli deyil, anası bəlli deyil, pozğundur, əyyaşdır-filandır dedilər. Bizim gözümüzdən saldılar. Bizim qurtarıcımıza (xilaskarımıza) ləkə vurub gözümüzdən saldılar. Buna görədir ki, bu gün biz, azərbaycanlılar olaraq, öz ölkəmizdə öz kimliyimizi söylürük. Şəxsiyyətimizi söylürük, böyüklərimizi söylürük. Hamısına ləkə vururuq. Hamısını damğalayırıq. Niyə? Arxamız boş qalıb. Ayağımızın altı zəminsiz qalıb, havada qalmışıq. Bu gün də bütün imperiyaların siyasəti belədir – xalqları özgələşdirib özünə qarşı qoymaq. Rusun imperiya siyasəti nə idi? Xalqı öz gözündən salsın. Baxın, Səməd Vurğun şair kimi çox istedadlı idi. Ancaq Səməd Vurğunun döşünə orden taxıldı, Hüseyn Cavid öldürüldü. Əhməd Cavadı öldürüldü. Millətini sevən, millətinin uğrunda çalışan kişilərimizi zindanlara doldurdular, zircəmilərdə öldürüldü. Ailələrini başsız qoydular.

Asif Ata belə məsələlərə görə ayağa durub. Ona görə ayağa durub ki, öz dilini qurtarsın.

Azərbaycanda Türk dilinin gələnlərimizə qayıdışı gərəkdir.

Ona görə ayağa durub ki, insanların ləyaqətini qorusun, adını, soyadını, kimliyini, gələcəyini qorusun. Biz min ildir gələcək tanımırıq. İl ildən pis gəlir. Gerilik (cəhalət), xurafat, xəyanət, qan-qada ildən-ilə artır. Bunların hamısı ondandır ki, xalqın içinə göz gəzdirin baxın, bu xalqın içində öz dəyərlərinə bağlı birlik yoxdur. Bu gün Azərbaycanda Azərbaycanı hədələyən qüvvələr var. Bayaq adlarını çəkdik. Heç birimiz də sığortalanmamışıq onların basqısından. Balalarımız da sığortalanmayıb. Vəhhabilər ordusu yaranıb. Suriyadan İŞİD prosesini Azərbaycana keçirməyə çalışacaqlar. Otura bilməyəcəyik evimizin içində. Üzdən iraq, niyə oruc tutmursan deyə, 10 yaşında uşağı ki dara çəkir, boynunun ardına güllə sıxır, belə bir fəlakətlə üz-üzəyik. Ona görədir ki, bizim millətimiz içində bölündü, parçalandı. Ona görədir ki, İranın əliylə içimizdə şeylik xətti yarandı. Bir yanda sünnülük yarandı, bir yanda vəhhabilik yaranıb, bir yanda nurçuluq yaranıb. Bu millət necə yerə bölünür?! İki qardaş bir-birinin qanına susayır, biri şeyyəm deyə, biri sünnüyəm deyə. Bütün məscidlərdə gedən söhbətlərə gedib qulaq asın, görün bir məsciddə sizin vətəninizin adına bir söz deyilirmi? Bir şəxsiyyətinizin adı tutulurmu? Tutulmur. Bizə ərəbin, farsın kimlərini öyrədirlər. Onları bizim müqəddəsimiz, böyüyümüz kimi sıırırlar. Bəs bizim müqəddəslərimiz?! Mən yenə deyirəm, başqa xalqın, ərəbin, farsın vətəni özü üçün müqəddəsdir, bəs mənim Azərbaycanım kimin üçün müqəddəsdir, onu mənə öyrədin. Bu torpağı kim ziyarət eləyib müqəddəsləşdirəcək ki, onu qoruya. Bax, bütün bunların hamısı bizim şüurumuzun çöküşündən başlayır. Bizim mənəviyyatımızın çöküşündən başlayır. Mənliyimizin çöküşündən başlayır. Burda biz parçalanırıq, burda biz ayrılıırıq, burda itirik. Asif Ata belə məsələlərə görə ayağa durdu. Dedi ki: xalqın öz içində öz mahiyyətindən, öz xarakterindən gələn, öz uca keyfiyyətlərindən gələn dəyərləri yaradıb onu ayağa qaldırmaq gərəkdir. Onu yüz il bu xalqın beyninə yeritmək gərəkdir. Qoy yüz ildən sonra qəbul eləsin. Yetər ki, sıfır nöqtəsindən tərpənsin. Biz min ildir basqı altındayıq, bir gündə də çıxıb bilmərik bu basqı altından. Yetər ki, hansısa bir nöqtədən başlayasan, dönüb özünə baxasan. Öz milli-İnsani kimliyini dərk eləyəsən. Bax ona görə belə bir halla biz bu gün burada sizin Əlabbas kimi tanıdığınız, bizim Günev kimi tanıdığımız qardaşımızın anasına Anım Törəni keçiririk. Anım Törəninə, əslində insanın kimliyi bilinməlidir. Biz ölənin haqqında, öləndən sonra, bir kəlmə söz deməmişik, demirik. Kim idi ölənin, kimi var, nəyi var, niyə gəlmişdi dünyaya, niyə gedir, bunlar dərk olunmur. Həyat nədir, dərk olunmur. Əslində ölənin törəninə deyilən sözlər qalan üçündür, qalan onu qanmalıdır. Ona örnək verilməlidir. Ölənin öldüyü, bu necə yaşadı. Bunun yaxşısı, yamanı-filanı olub. Necə yaşayıb bu insan. Sabah mən də olmayacam. Bəs mən olmayandan sonra nə olsun? Həyat gözümüzdən düşsünmü? Yoxsa bizi mücərrəd cənnətlərəmi səsələsinlər. Yəni bir insan olaraq bu həyatda, bu dünyada nə qoyuruq? Baxın, ona görə Asif Ata deyir, insan gərək öz mənəviyyatını yaratsın. İçindəki fəzilətləri üzə çıxartsın. Biz içimizdə İnsanlıq adlı mənəvi dəyəri daşıyıırıq. Dünyaya da ona görə gəlirik ki, İnsanlıq adlı mənəvi dəyəri tən yaşayaq. Heyvana tən yaşamayaq. Bu gün insan heyvana enir. Heyvana endiyi üçün insanın dəyəri yoxdur. İnsanın insan üçün dəyəri yoxdursa, millətin də dəyəri yoxdur. Bax, bu baxımdan gərək insanın ortaya qoyduğu öyrənilsin, bilinsin. Örnək götürülsün, sevgi sunulsun.

Ötənlərdə mən vurğu eləmişəm ki, ölən bizim anamızdır. Bizim anamız bizi körpəlikdən beşik başında layla ilə böyüdür. Beşiyimizin başında layla çalır bizə. O laylada nə deyir, onu biz bilirik. O laylanı öz dilində deyir. Çox həzin deyir. Onu bizim şüurumuzun altına yeridir. Ana bunu özü bilsə də, bilməsə də. Öz dilini öz övladının şüurunun altına yeridib onu əmniyyətə götürür, qorumağa götürür. Qorunsun deyir mənim dilim. Ona görə biz bu dilə – layla dilimizə ana dili deyirik. Qutsal deyirik. İndi bu gün biz də deyirik ki, anamızı ortadan götürəndə onu öz dilində götürək. Başa düşək nə deyirik, anlayaq, dərk eləyək. Bu ana kim idi? Onun nə qədər davamı var, balaları var, nəvələri var, nəticələri var. Bunlar onu bir araya gəlib ifadə edirlər, yaşadırlar. O gərək vurğulansın, dilə gətirilsin doğrudan da. Eyni halda onun bir milləti var. O, yerdən çıxmayıb, tək deyil. Bir millətin, bir soyun, böyük anlamda bir millətin övlətidir. O özündə millətin keyfiyyətlərini daşıyır. Bu keyfiyyətləri açıb göstərmək gərəkdir ki, ondan sonra gələn soy (nəsil) həmin keyfiyyətləri yaşatsın. Millətinə yiyə çıxsın. Vətəninə yiyə çıxsın. Bunlar vurğulanmalıdır. Bunlar öyrədilməlidir. Yasda da, toyda da. Bu gün hamınız bilirsiniz, toylarımız nə gündədir, yasımız nə gündədir. Mən toylara gedə bilmirəm. Hərcayılıq başdan-ayağa. Pul toplamaqdır. Geyim-gecim bəlli deyil, siması bəlli deyil, heç kim heç kimə sayğı duymur, sürü kimi hamı həşirə düşür. Nə baş verir? Ailə qurulur axı. Ailə böyük söhbətdir axı. Ailə milləti başlayır. Milləti həm fiziki olaraq başlayır, soy kimi başlayır, həm də ailənin dəyərlərini yaşadacaq o. İndi gəlin ona elə şeylər öyrədək ki, o bu dəyərləri yaşatsın. Biz toy elədiyimiz balalarımıza Avropadakı hərcayılıq, ordakı əxlaqsızlığı öyrədirik. Əlinə alır şampan şüşəsini, ağsaqqalının, ağbirçəyin gözünün qabağında. Bunu öyrədirlər. Sabah o doğduğuna nə öyrədəcək. Hansı tərbiyəni verəcək. Hamı deyir ki, uşaq evdə tərbiyə görmür. Kim verəcək o tərbiyəni? O tərbiyə verməli olanın özünə tərbiyə vermək gərəkdir axı. Dünən doğulan bu gün doğulana, öz doğduğuna tərbiyə verə bilmir.

Bax beləcə, bizim içərimizə Avropanın “yenilik” adlı hərcayılıq gəlir. Guya biz indiyə kimi sürü idik, indi birdən-birə Avropanın dəyərləri bizi adam eləyib. Avropanın yaxşı dəyərlərini inkar eləmirəm, ancaq ailə yoxdur orda, əxlaq yoxdur orda. Mən demirəm ki, biz geridə qalaq, mən demirəm ki, biz qapalı olaq. Mən deyirəm ki, nə geridə qalaq, nə də hərcayi olaq. Hərcayılıq meydan verməyəkdir. Geriliyə (cəhalətə) meydan verməyəkdir. Bax, Asif Ata buna görə meydana gəlib.

Var olun, səbrlə dinlədiniz bizi. İndi isə “Anım Törəni”nin qurallarını yerinə yetirəcəyik. Biz Yasda, Gömmədə, Anımda öz qurallarımızı öz dilimizdə ifadə edirik.

ÖLÜMLƏ GÖRÜŞ

– Məni aparmağamı gəlmisən, Ölüm? Gedək. Səndən qorxum yoxdur! Çünki sən məni öldürə bilməyəcəksən!

Cismim itməyəcək. Sabahkılarda təzədən peyda olacaq.

Gözüm, sifətim, dodaqlarım kimdəsə təkrar olunacaq. Sən olsa-olsa mənim indiki cismani biçimimi öldürürsən.

Bu, ani ölümdür!

Cismimdə nə varsa – başqasında bərpa olunacaq: gözüm birinə qismət olacaq, saçım digərinə, əllərim bir başqasına.

Cismimdən heç nə itməyəcək.

Kimsə dünyaya mənim gözlərimlə baxacaq, mənim dodaqlarımla güləcək.

Sən mənimlə bacara bilməzsən, ölüm!

İndi tamam, vahidəm, sabah səpiləcəm ömürlərə, talelərə!

Ruhaniliyimə heç cür xələl gətirə bilməzsən!

Heç bir ali fikrim, duyğum, vəcdim, ehtizazım ölmür!

Peyğəmbərliyim, filosofluğum, şairliyim ölmür.

Hərərətli misram, vəcdli ideyam – ölmür!

Bir vaxt naşıydım, zəifdim; gəlişini dəhşət sanırdım, elə bilirdim gəlməyinlə heçə çevriləcəm.

İndi başa düşdüm, gördüm ki, qarşımda acizsən!

Müqəddəsliyim əbədidir – öldürə bilmədin!

Dahiliyim, Qəhrəmanlığım əbədidir – öldürə bilmədin!

Məhəbbətim əbədidir – öldürə bilmədin!

Zərdüştüm də sağdır – Füzulim də, Muğamatım da sağdır – Nəsimim də, Buddam da sağdır – Platonum da.

Ruhum onlarda cəmlənib, onları öldürə bilməmişən!

Sən məndə böyüklüyü öldürə bilmirsən, balacalığı öldürürsən, sonsuzluğu öldürə bilmirsən, keçiciliyi öldürürsən, Mənəviliyi öldürə bilmirsən – heyvaniliyi öldürürsən.

Sən mənim bugünümü əlimdən alırsan, ancaq sabaha qovuşdurursan!

Mənə oxşayan saysız-hesabsız körpələr gələcək dünyaya və ürəklərdə əbədi ruhanilik gəzdirəcəklər!

Naşısan, ölüm!

Elə bildin məni yer üzündən siləcəksən!

Səhv elədin, ölüm.

Mənə Ölüm Yoxdur!

AQIBƏT

İnsanı torpağa basdırdılar.

Tabutunun üzərində göz yaşı tökdülər, baş daşına ismini, doğulduğu tarixi həkk elədilər, xatirələrini yad etdilər.

Biri dedi: Gözəl ailə başçısı öldü.

O biri dedi: Xeyrxah, xalqsevər öldü.

Digəri dedi: İti, parlaq zəka məhv oldu.

Biri dedi: Həssas, zərif, hərərətli ürək sahibini itirdik.

O biri dedi: İşıqlı mənəviyyat söndü.

Mərhumun vəfadarlığından, fədakarlığından, mətanətindən doyunca danışdılar.

Lakin bu sözlərin hamısı bir yerdə İnsanı ifadə etmirdi. Çünki İnsan bu deyilənlərdən sonsuz dərəcə artıq idi, onlara sığmırdı. Əslində insanı heç kəs tanıya bilməmişdi, o, həyata naməlum gəlib, naməlum da gedirdi, heç kəs onun kim olduğunu dərk etməmişdi, o dünyaya, adi təsəvvürlərə sığmamışdı, torpağa da sığmayacaqdı, təbiətlə birgə oyanacaq, sifətlərə, saçlara, dodaqlara, əllərə, ruhani niyyətlərə, arzulara, fikrə, duyğuya çevriləcəkdə, tapmadığı dünyasını daim arayacaq, arayacaqdı.

Sonda rica edirəm, hamımız ayağa duraq. (Hamı ayağa durub sayğı duruşu alır, Soylu Atalı Matəm üstə Mütləqlə Təması deyir – G.A).

MATƏM ÜSTƏ MÜTLƏQLƏ TƏMAS

Ölən – Əzəlidə qalır.
Əbədiddə qalır.
Sonsuzda qalır.
Kamildə qalır.
Üzlərdə qalır.
Gözlərdə qalır.
Dodaqlarda qalır.
Xalqda qalır.
Ölən – Gerçəklikdən gedir – Mənada qalır.

Hamınıza təşəkkür edirəm. Qardaşımız Günevə başsağlığı verirəm. Elə sizə də başsağlığı verirəm, ölən təkə Günevin ölüsü deyil, həm də bu elin ölüsüdür.

Yükümüzdən Böyük Fərəhimiz yoxdur!
Atamız Var olsun!

*Od Ayı, 37-ci il. Atagün Eli.
(iyul, 2015. Öranqala).*

